

**Prehľad školení z jazykovej kultúry uskutočnených v ústredných orgánoch štátnej správy
v období od 1. októbra 2019 do 30. septembra 2021**

ÚOŠS	Počet školení	Názov školenia	Počet zúčastnených zamestnancov	Účasť v percentách
MDaV SR	4	Úprava a jazyková kultúra úradných písomností (lektorka doc. Ing. Ľudmila Velichová, PhD.)	122	20,5%
MDaV SR	1	E-learning k štátnemu jazyku		prebieha kontinuálne
MF SR	8	O slovenčine ako ju nepoznáme - jazyková kultúra a komunikácia v úradnom jazyku (lektorka PaedDr. Lýdia Ďurišová)	155	23,15%
MH SR	8	Spisovný jazyk a jeho miesto vo verejnej komunikácii (PhDr. Sibyla Mislovičová), Správne používanie štátneho jazyka pri príprave interných dokumentov a písomností (interní lektori MH SR)	90	17,50%
MIRRI SR	3	Jazyková kultúra v úradnej komunikácii (lektor PaedDr. Matej Považaj, CSc.); 2 školenia online formou: Normalizovaná úprava úradných písomností (doc. Ing. Ľudmila Velichová, PhD.)	144	19%
MK SR	3	Štátny jazyk v praxi (lektorka Mgr. Lenka Kramolišová)	48	21,75%
MO SR	3	Zvyšovanie jazykovej kultúry úradných písomností (lektorka doc. Ing. Ľudmila Velichová, PhD.), Zásady správneho používania slovenského jazyka v úradnej komunikácii, Normalizovaná úprava písomností (2-krát formou samoštúdia, zabezpečil služobný úrad MO SR)	52	8,44%
MPRV SR	10	Používanie slovenského spisovného jazyka (lektor služobný úrad MPRV SR v rámci vstupných adaptačných vzdelávaní zamestnancov)	127	27%

**Prehľad školení z jazykovej kultúry uskutočnených v ústredných orgánoch štátnej správy
v období od 1. októbra 2019 do 30. septembra 2021**

MPSVR SR	3	Normalizovaná úprava (doc. Ing. Ľudmila Velichová, PhD.), Zásady správneho používania slovenského jazyka v úradnej komunikácii (lektorka PhDr. Katarína Kálmánová), Päť krokov k správne písomnému prejavu - slovenský jazyk v úradnej korešpondencii (lektorka Mgr. Lýdia Ďurišová)	72	8,7%
MS SR	3	Jazyková kultúra, štylizácia úradných písomností a elektronická komunikácia (doc. Ing. Ľudmila Velichová, PhD.)	165	46%
MŠVVŠ SR	3	Používanie spisovného štátneho jazyka v komunikácii a verejnej sfére (2 školenia prezenčne), online forma: Jazyková kultúra - aktuálne problémy pri používaní spisovného jazyka (lektorka PhDr. Sibyla Mislovičová)	54	9,73%
MV SR	5	Zásady správneho používania slovenského jazyka v úradnej komunikácii (externí lektori JÚLŠ SAV) (4 školenia prezenčne, 1 online formou)	281	1,97%
MZ SR	1	Správne používanie slovenského jazyka v úradnej korešpondencii, ako aj v slovnom prejave (interná lektorka MZ SR PhDr. Tatiana Kmecová)	15	5%
MZVEZ SR	12	Kvalitné spravodajstvo (interný lektor MZVEZ SR), Diplomatický protokol a diplomatická korešpondencia (interný lektor MZVEZ SR), Príprava materiálov na rokovanie vlády a rokovanie vedenia (interní lektori z legislatívneho odboru MZVEZ SR), Príprava záznamov, tlačových správ, podkladov a diplomatickej korešpondencie v podmienkach MZVEZ SR (interní lektori MZVEZ SR)	480	96,50%

**Prehľad školení z jazykovej kultúry uskutočnených v ústredných orgánoch štátnej správy
v období od 1. októbra 2019 do 30. septembra 2021**

MŽP SR	4	Normalizovaná úprava písomností a jazyková kultúra (lektorka doc. Ing. Ľudmila Veľichová, PhD.)	90	18%
NBÚ	4	Normalizovaná úprava a jazyková kultúra úradných a obchodných písomností, Príprava úradných textov a korešpondencie z pohľadu slovenského jazyka; Dobrá písomná komunikácia, Päť krokov k správne písomnému prejavu - slovenský jazyk v úradnej korešpondencii	18	8,07%
PMÚ SR	1	Jazyková kultúra v úradnej komunikácii (lektor PaedDr. Matej Považaj, CSc.)	58	76,30%
SŠHR SR	2	Jazyková kultúra v štátnej správe (nevhodné slová v legislatívnych textoch); online forma: Dobrá písomná komunikácia (lektor neuvedený)	76	66%
ŠÚ SR	3	Manažérska komunikácia (lektorka Mgr. Dagmar Sliacka), Používanie slovenského jazyka vo verejnej správe (lektorka doc. PhDr. Jana Pekarovičová, PhD.)	43	5,30%
ÚGKK SR	1	Jazyková kultúra	54	83,07%
ÚJD SR	6	2 školenia Jazyková kultúra (lektorka PhDr. Sibyla Mislovičová), 1 školenie Zvyšovanie jazykovej kultúry v písomnej úradnej komunikácii (lektorka doc. Ing. Ľudmila Veľichová, PhD.), 3 individuálne školenia: Päť krokov k správne písomnému prejavu - slovenský jazyk v úradnej korešpondencii a Dobrá písomná komunikácia (PaedDr. Lýdia Ďurišová)	76	62,80%
ÚNMS SR	3	Zásady správneho používania slovenského jazyka v úradnej komunikácii (lektorka Mgr.	86	93,48%

**Prehľad školení z jazykovej kultúry uskutočnených v ústredných orgánoch štátnej správy
v období od 1. októbra 2019 do 30. septembra 2021**

		Silvia Duchková)		
ÚPV SR	2	Jazyková kultúra (externá lektorka JÚEŠ SAV)	90	67%
ÚV SR	3	Normalizovaná úprava a jazyková kultúra úradných písomností, 2 x webinár: Zvyšovanie jazykovej kultúry úradných písomností a efektívna emailová komunikácia v úradnom styku (lektorka doc. Ing. Ľudmila Velichová, PhD.)	39	6,07%
ÚVO SR	5	Elektronická komunikácia v úradných písomnostiach, Normalizovaná úprava a jazyková kultúra úradných písomností (lektorka doc. Ing. Ľudmila Velichová, PhD.)	131	64%

poznámka: zoradené abecedne podľa iníciaľovej skratky ÚOŠS

zdroj: MK SR

Slovenčina v našom živote

**Príručka o spisovnom slovenskom jazyku
pre zamestnancov štátnej správy**

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
Bratislava 30. septembra 2020

Obsah

1. Všetci vieme po slovensky... Načo nám je štátny jazyk?.....	1
2. Zákon o štátnom jazyku.....	3
Zákon o štátnom jazyku v skratke	5
3. Kodifikačné príručky a čo v nich možno nájsť.....	8
Ako hľadáme v kodifikačných a normatívnych príručkách.....	13
4. Pravidlá písania a úpravy písomností.....	20
5. Jazyková poradňa Jazykovedného ústavu Ľ. Štúra Slovenskej akadémie vied.....	25
6. Projekt Slovenský národný korpus.....	27
7. Často používané výrazy (nielen) v úradných textoch a ich kodifikovaná podoba....	29
8. Skloňovanie niektorých problematických podstatných mien.....	49
9. Vykáte správne?.....	51
10. Overovanie štátneho jazyka v rámci výberov a výberových konaní.....	53
Vzorový test zo štátneho jazyka.....	55
Vyhodnotenie vzorového testu zo štátneho jazyka.....	56
11. Užitočné kontakty.....	58

**Metodické usmernenie Ministerstva kultúry Slovenskej republiky pre obce
týkajúce sa dodržiavania slovenskej spisovnej normy
pri pomenovaní ulíc a iných verejných priestranstiev**

Obec sa pri pomenovaní ulíc a iných verejných priestranstiev riadi týmito právnymi predpismi:

- zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“),
- zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnom jazyku“),
- vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 31/2003 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o označovaní ulíc a iných verejných priestranstiev a o číslovaní stavieb v znení vyhlášky č. 141/2015 Z. z.

Názvy ulíc a iných verejných priestranstiev sa podľa § 3a zákona o štátnom jazyku uvádzajú v štátnom jazyku. Štátnym jazykom sa rozumie slovenský jazyk v kodifikovanej podobe. Obec pomenúva ulice a iné verejné priestranstvá v súlade s platnou kodifikáciou.

Kodifikačnými príručkami, v ktorých sú zahrnuté všeobecne platné a všeobecne záväzné normy slovenského spisovného jazyka, sú:

1. Pravidlá slovenského pravopisu. Bratislava, Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 4. vydanie 2013,
2. Krátky slovník slovenského jazyka. Martin, Matica slovenská, 5. vydanie 2020,
3. Král, Á.: Pravidlá slovenskej výslovnosti. Martin, Matica slovenská, 2. vydanie 2009,
4. Ružička, J. a kolektív: Morfológia slovenského jazyka. Bratislava, Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied 1966.

Pravidlá slovenského pravopisu a Morfológia slovenského jazyka sú prístupné elektronicky na webovom sídle Ministerstva kultúry Slovenskej republiky Morfológiu slovenského jazyka možno nájsť aj na webovom sídle Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra Slovenskej akadémie vied (<http://www.juls.savba.sk/ediela/msj/>).

Názvy ulíc a iných verejných priestranstiev sa určujú podľa § 2b ods. 3 zákona o obecnom zriadení.

Obec pri pomenovaní ulíc a iných verejných priestranstiev postupuje podľa týchto pravidiel:

- a) súčasťou názvu ulice je slovo ulica alebo označenie druhu iného verejného priestranstva (t. j. námestie, nábrežie, aleja, most alebo iné), napríklad Ulica Ľudovíta Štúra, Ulica kniežat'a Pribinu, Námestie osloboditeľov, Námestie slobody, Námestie mieru, Nábrežie armádneho generála Ľudvíka Svobodu, Sad Janka Kráľa, Most Slovenského národného povstania a pod. Podľa Pravidiel slovenského pravopisu sa považuje za vlastné meno celé spojenie, čo znamená, že slová napríklad ulica, nábrežie, aleja, námestie na začiatku názvu verejného priestranstva sa píšú s veľkým začiatočným písmenom (za ním nasleduje vlastné meno alebo iné podstatné meno v genitíve, t. j. v 2. páde). Uvedenie len jednej časti (polovice) názvu ulice alebo iného verejného priestranstva nie je uvedením názvu, ktorý je orgán verejnej správy

- povinný používať vo verejnom styku. Výnimkou sú len predložkové názvy typu Pri starom mlyne, Na paši, Na vyhladke a pod.,
- b) v názvoch ulíc so zhodným prívlastkom sa uvádza prívlastok pred podstatným menom ulica, napríklad Krátka ulica, Lipová ulica, Pekná ulica, Púpavová ulica, Dostojevského rad, Duklianska ulica,
 - c) ak sa utvára názov ulice a iného verejného priestranstva od názvu obce (mesta), postupuje sa podľa súčasne platných slovotvorných postupov, ktoré sú obsiahnuté v špeciálnej časti Pravidiel slovenského pravopisu (s. 519 – 590) Názvy obcí na Slovensku, napríklad Číž – čížsky (Čížska ulica), Detva – detviansky (Detvianska ulica), Nové Zámky – novozámocký (Novozámocká ulica), Senohrad – senohradský (Senohradská ulica), Šaľa – šaliansky (Šalianska ulica), Zvončín – zvončínsky (Zvončínka ulica),
 - d) ak sa utvára názov ulice a iného verejného priestranstva od mien osobností, používa sa príslušný tvar prívlastňovacieho prídavného mena utvoreného od vlastného podstatného mena príponami -ov, -ova, -ovo, -in, -ina, -ino, napríklad Palkovičov most, Štúrova ulica, Rázusovo námestie, Wilsonovo nábrežie, Timravín sad, Zguriškina ulica, Timravino námestie, alebo utvoreného od vlastného mena, ktoré má podobu prídavného mena, príponami -ej, -ho, napríklad Vansová – Ulica Terézie Vansovej, Vajanský – Vajanského nábrežie,
 - e) ak sa utvára názov ulice a iného verejného priestranstva od mien historických osobností z uhorského obdobia slovenských dejín, postupuje sa podľa Pravidiel slovenského pravopisu, kde sa stanovuje, že v týchto menách sa po samohláskach a po všetkých spoluhláskach okrem tvrdých d, t, n píše i, napríklad Pálfiho ulica, Ulica Esterháziovcov,
 - f) ak sa tvoria názvy ulíc a iných verejných priestranstiev od zvieracích podstatných mien, postupuje sa v súlade s pravidlami tvorenia zvieracích prídavných mien, ktoré sú uvedené v kodifikačnej príručke Morfológia slovenského jazyka (s. 203 a 204), napríklad Drozdia ulica, Líščia cesta, Medvedí chodník, Stračia ulica,
 - g) ak sa tvoria názvy ulíc a iných verejných priestranstiev od geografických objektov ležiacich mimo územia Slovenskej republiky, vychádza sa z geografických názvov uvedených v Pravidlách slovenského pravopisu (s. 41 – 42) a ostatných názvov uvedených v publikácii Slovenské vžitie názvy geografických objektov ležiacich mimo územia Slovenskej republiky (Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky 2000), napríklad Praha – Pražská ulica, Varšava – Varšavská ulica, Viedeň – Viedenská cesta.

Obec alebo orgány obce môžu požiadať Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky o stanovisko vo veci súladu pomenovania ulíc alebo iných verejných priestranstiev s ustanoveniami zákona č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Vypracoval:

referát štátneho jazyka odboru prierezových politík Ministerstva kultúry Slovenskej republiky

PhDr. Oľga Škorecová, PhD.

riaditeľka odboru prierezových politík

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

Bratislava 1. júna 2021

Zloženie Ústrednej jazykovej rady

vymenovanej ministerkou kultúry SR Natáliou Milanovou 15. marca 2021

1.	PhDr. Ingrid Cibiková, PhD. členka	Katedra anglistiky a amerikanistiky Filozofická fakulta Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave
2.	prof. PhDr. Juraj Glovňa, CSc. člen	Katedra slovenského jazyka a literatúry Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre
3.	prof. PhDr. Ján Kačala, DrSc. podpredseda	Katedra slovenského jazyka a literatúry Pedagogická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave
4.	doc. PhDr. Viera Kováčová, CSc. členka	Katedra slovenského jazyka a literatúry Filozofická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku
5.	PhDr. Lucia Molnár Šatinská, PhD. členka	Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra Slovenskej akadémie vied Bratislava
6.	doc. Mgr. Gabriela Múcsková, PhD. predsedníčka	Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra Slovenskej akadémie vied Bratislava
7.	doc. PhDr. Marianna Sedláková, CSc. členka	Katedra slovakistiky, slovanských filológií a komunikácie Filozofická fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
8.	prof. PhDr. Daniela Slančová, CSc. členka	Inštitút slovakistiky a mediálnych štúdií Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove
9.	PhDr. Oľga Škorecová, PhD. členka	referát štátneho jazyka Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky Bratislava
10.	Mgr. Lujza Urbancová, PhD. členka	Katedra slovenského jazyka a komunikácie Filozofická fakulta Univerzity Mateja Béla v Banskej Bystrici
11.	PaedDr. Jaroslav Vluka, PhD. člen	Katedra slovenského jazyka a literatúry Pedagogická fakulta Univerzity J. Seleyho v Komárne

zdroj: MK SR

Zaradenie nových mien do oficiálneho kalendária

Na základe uznesenia Kalendárovej komisie pri Ministerstve kultúry Slovenskej republiky z 18. novembra 2020 a 24. júna 2021 boli do oficiálneho kalendária zaradené mená k uvedeným dátumom:

- Atila – 7. január
- Auróra – 22. január
- Ronald – 9. február
- Rita – 22. máj
- Eliána – 20. júl
- Nikoleta – 29. august
- Radka – 14. september
- Andreas – 30. november
- Nátan – 29. december

Prehľad sťažností občanov doručených Rade pre vysielanie a retransmisiiu na nesprístupnenie programov v štátnom jazyku a na nepoužívanie spisovnej slovenčiny v rozhlasovom a televíznom vysielaní v období od 1. októbra 2019 do 30. septembra 2021

č.	Programová služba (Vysielateľ)	Predmet sťažnosti
1.	TA3 (C.E.N., s. r. o.)	Občan sa sťažoval na to, že v programe <i>Pozrime sa na to</i> bola hostka, ktorej ústny jazykový prejav bol z hľadiska slovenského jazyka nezrozumiteľný, nebol ani tlmočený a nebol sprevádzaný titulkami.
2.	JOJ PLUS (MAC TV, s. r. o.)	Občan sa sťažoval, že film <i>Prci, prci, prcičky</i> bol odvysielaný s českým dabingom.
3.	WAU (MAC TV, s. r. o.)	Občan sa sťažoval na nesprávne použitie zámena „tak“ v slovnom spojení „tak výhodná, že...“ v reklame na <i>Poštovú banku</i> .
4.	TV MARKÍZA (MARKÍZA-SLOVAKIA, spol. s r. o.)	Občan sa sťažoval na nesprávne použitie zámena „tak“ v slovnom spojení „tak výhodná, že...“ v reklame na <i>Poštovú banku</i> .
5.	TV MARKÍZA (MARKÍZA-SLOVAKIA, spol. s r. o.)	Občan sa sťažoval, že film <i>Shrek 2</i> určený detskému divákovi nebol odvysielaný v slovenčine.
6.	TV MARKÍZA (MARKÍZA-SLOVAKIA, spol. s r. o.)	Občan sa sťažoval, že reklamný šot na <i>Glami.sk</i> obsahoval nespisovný výraz „v kl'ude“.
7.	JOJ (MAC TV, s. r. o.)	Občan sa sťažoval na bohemizmus slovného spojenia „pretiahnuť telo“ v reklame na <i>alza.sk</i> .
8.	TV MARKÍZA (MARKÍZA-SLOVAKIA, spol. s r. o.)	Občan sa sťažoval na použitie nespisovného slova „kl'ud“ v komunikáte označujúceho sponzora <i>Spontex</i> .
9.	TV MARKÍZA (MARKÍZA-SLOVAKIA, spol. s r. o.)	Občan sa sťažoval na použitie nespisovného slovného spojenia „jedná sa o“ v reklamnom šote na <i>Coregu</i> .
10.	TV MARKÍZA (MARKÍZA-SLOVAKIA, spol. s r. o.)	Občan sa sťažoval na výslovnosť slova ľudia miesto „ľudia“ v programe <i>Televízne noviny</i> 17. 3. 2020.
11.	JOJ (MAC TV, s. r. o.)	Občan sa sťažoval na použitie anglických výrazov v programe <i>Ranné noviny</i> 19. a 20. 3. 2020.
12.	Jednotka (RTVS)	Občan sa sťažoval na to, že v programe <i>Správy RTVS</i> 2. 4. 2020 bolo použité nespisovné slovo „kl'ud“.
13.	Dvojka (RTVS)	Občan sa sťažoval na to, že seriál <i>Krsko</i> klasifikovaný ako detský nebol dabovaný do štátneho jazyka.
14.	DAJTO (MARKÍZA-SLOVAKIA, spol. s r. o.)	Občan sa sťažoval na nesprávny výraz „nevyprávaj“ v telenákupnom pásme.
15.	(RTVS)	Podnety 3 občanov na nedodržiavanie zákona o štátnom jazyku, ktoré RVR postúpilo na vedomie Ministerstvo kultúry (list č. MK-3928/2020-212/9760).
16.	JOJ/JOJ PLUS (MAC TV, s. r. o.)	Občan sa sťažoval, že film <i>My dvaja a magor</i> bol odvysielaný s českým dabingom.
17.	WAU (MAC TV s. r. o.)	Občan sa sťažoval, že seriál <i>Život po ľuďoch I.</i> bol odvysielaný s českým dabingom.

18.	JOJ PLUS (MAC TV, s. r. o.)	Občan sa sťažoval, že film <i>Denné svetlo</i> bol odvysielaný s českým dabingom.
19.	JOJ PLUS (MAC TV, s. r. o.)	Občan sa sťažoval, že film <i>Jastrabia žena</i> bol odvysielaný s českým dabingom.
20.	JOJ (MAC TV, s. r. o.)	Občania sa sťažovali, že film <i>Shrek a Shrek 2</i> určený detskému divákovi nebol odvysielaný v slovenčine.
21.	WAU (MAC TV, s. r. o.)	Občan sa sťažoval, že film <i>Niečo na tej Mary je</i> bol odvysielaný s českým dabingom.
22.	Dvojka (RTVS)	Občan sa sťažoval, že film <i>Ako krikto k nohavičkám prišiel</i> klasifikovaný ako detský nebol dabovaný do štátneho jazyka.
23.	JOJ (MAC TV s. r. o.)	Občan sa sťažoval, že rozprávka <i>Príbeh žraloka</i> bola odvysielaná s českým dabingom.
24.	JOJ (MAC TV, s. r. o.)	Občan sa sťažoval na nespisovný názov dokumentárneho reality programu <i>Spackané plastické operácie</i> .
25.	TV DOMA (MARKÍZA-SLOVAKIA, spol. s r. o.)	Občan sa sťažoval na anketu <i>Social Awards Slovakia (SOWA)</i> , v ktorej boli názvy všetkých kategórií vysielané výlučne v anglickom jazyku bez uvedenia slovenského prekladu.
26.	WAU (MAC TV, s. r. o.)	Občan sa sťažoval na reklamu na <i>365 bank</i> , v ktorej je opakovane používaná angličtina bez použitia slovenských titulkov.
27.	Jednotka (RTVS)	Občan sa sťažoval na používanie nespisovných slov v relácii <i>Milujem Slovensko</i> zo strany moderátora aj ďalších ľudí.
28.	Jednotka (RTVS)	Občan sa sťažoval na to, že v programe <i>Záhady tela</i> bolo uvedené gramaticky nespisovné slovo „poprsenka“ namiesto slova <i>podprsenka</i> .
29.	JOJ/JOJ PLUS (MAC TV, s. r. o.)	Občan sa sťažoval, že film <i>Pretty woman</i> bol odvysielaný s českým dabingom.
30.	JOJ PLUS (MAC TV, s. r. o.)	Občan sa sťažoval, že seriál <i>Simpsonovci 30. séria</i> bol odvysielaný s českým dabingom.

Prehľad zistených porušení zákona o štátnom jazyku v oblasti televízneho a rozhlasového vysielania, za ktoré Rada pre vysielanie a retransmisiu uložila sankcie v období od 1. októbra 2019 do 30. septembra 2021

Vysielateľ (programová služba)	Dôvod uloženia sankcie	Výška sankcie
Slovak Telekom, a. s. (Magio Infokanáľ)	Vysielateľ na televíznej programovej službe Magio Infokanáľ odvysielal dňa 14. 6. 2019 o cca 18:44:15 hod., o cca 18:57:55 hod., o cca 20:10:52 hod. a o cca 20:34:07 hod. komunikát propagujúci vysielanie televíznej programovej služby BBCearth v anglickom jazyku, čím nezabezpečil používanie štátneho jazyka v súlade so zákonom č. 270/1995 Z. z.	165 eur
C.E.N., s. r. o. (TA3)	Vysielateľ dňa 1. 11. 2019 o cca 20:00 hod. odvysielal v rámci televíznej programovej služby TA3 program <i>Pozrime sa na to</i> , obsahujúci v časovom úseku od cca 20:47 hod. do 21:04 hod. prejav jasnovidky Laury s početnými prvkami a výrazovými prostriedkami ruského jazyka, v ktorom nezabezpečil povinnosť vysielateľ televíznu programovú službu na území Slovenskej republiky v štátnom jazyku podľa ustanovenia § 5 ods. 1 zákona č. 270/1995 Z. z.	165 eur
MAC TV, s. r. o. (JOJ, JOJ PLUS)	Vysielateľ na televíznej programovej službe JOJ PLUS dňa 14.5.2020 v čase o cca 20:22 hod. a taktiež na televíznej programovej službe JOJ dňa 16.5.2020 v čase o cca 11:37 hod. odvysielal program <i>My dvaja a magor</i> , ktorého český dabing použitý v odvysielanom programe bol vyrobený po 31. 12. 2007, a ktorý bol prvýkrát odvysielaný na území Slovenskej republiky po 31.12.2007, čím došlo k nezabezpečeniu používania štátneho jazyka v súlade so zákonom č. 270/1995 Z. z.	165 eur
MAC TV, s. r. o. (WAU)	Vysielateľ na televíznej programovej službe WAU dňa 26. 12. 2020 v čase o cca 20:12 hod. odvysielal program <i>Niečo na tej Mary je</i> , ktorého český dabing použitý v odvysielanom programe bol vyrobený pred 31. 12. 2007 a ktorý bol prvýkrát odvysielaný s predmetným dabingom na území Slovenskej republiky po 31. 12. 2007, čím došlo k nezabezpečeniu používania štátneho jazyka v súlade so zákonom č. 270/1995 Z. z.	165 eur
RTVS (Dvojka)	Vysielateľ na televíznej programovej službe Dvojka dňa 27.12.2020 v čase o cca 19:03 hod. odvysielal program <i>Krtko</i> , časť <i>Ako Krtko k nohavičkám prišiel</i> , ktorý bol odvysielaný s českým dabingom, čím porušil povinnosť odvysielateľ program určený maloletým do 12 rokov s dabingom v štátnom jazyku	165 eur

**Metodické usmernenie Ministerstva kultúry Slovenskej republiky
týkajúce sa dodržiavania slovenskej spisovnej normy
pri tvorbe reklamy**

I. časť

Tvorba reklamy sa z hľadiska dodržiavania slovenskej spisovnej normy riadi týmito právnymi predpismi:

- zákon č. 147/2001 Z. z. o reklame a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 147/2001 Z. z. o reklame a o zmene a doplnení niektorých zákonov

§ 3 Všeobecné požiadavky na reklamu

• *odsek 2*

Reklama musí spĺňať požiadavky na verejné rečové prejavy, dodržiavať zásady jazykovej kultúry, gramatické a pravopisné pravidlá, pravidlá výslovnosti slovenského jazyka a ustálenú odbornú terminológiu.

Zákon č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov

§ 1 Úvodné ustanovenia

• *odsek 1*

Štátnym jazykom na území Slovenskej republiky je slovenský jazyk.

• *odsek 2*

Štátny jazyk má prednosť pred ostatnými jazykmi používanými na území Slovenskej republiky.

§ 8 Používanie štátneho jazyka v ostatných oblastiach verejného styku

• *odsek 1*

V záujme ochrany spotrebiteľa je používanie štátneho jazyka povinné pri označovaní obsahu domáceho či dovážaného tovaru, v návodoch na používanie výrobkov, najmä potravín, liečiv, spotrebnej elektroniky a drogériového tovaru, v podmienkach záruky a v iných informáciách pre spotrebiteľa v rozsahu a za podmienok určených osobitnými predpismi.

• *odsek 6*

Všetky nápisy, reklamy a oznamy určené na informovanie verejnosti, najmä v predajniach, na športoviskách, v reštauračných zariadeniach, na uliciach, pri cestách a nad nimi, na letiskách, autobusových staniach a železničných staniach a vo vozidlách verejnej dopravy sa uvádzajú v štátnom jazyku. Ak obsahujú text v iných jazykoch, inojazyčné texty nasledujú až po texte v štátnom jazyku a musia byť obsahovo totožné s textom v štátnom jazyku. Inojazyčný text sa uvádza rovnakým alebo menším písmom ako text v štátnom jazyku.

V nápisoch a oznamoch určených na informovanie verejnosti v jazyku národnostnej menšiny a v štátnom jazyku v obciach, kde sa v úradnom styku používa jazyk tejto národnostnej menšiny podľa osobitného predpisu, a v reklame sa poradie textov neurčuje.

- *odsek 7*

Povinnosť stanovená v odseku 6 **sa nevzťahuje** na obchodné meno, ochrannú známku, názov inštitúcie zapísaný alebo zaradený do registrov alebo zoznamov podľa zákonov platných v Slovenskej republike alebo v inom členskom štáte Európskej únie alebo v zmluvnom štáte Dohody o Európskom hospodárskom priestore a na použitie mena a priezviska, ktoré sú súčasťou nápisu, reklamy a oznamu určeného na informovanie verejnosti, a na niektoré zaužívané výrazy v cudzom jazyku, ktoré sa zvyčajne používajú spolu s obchodnou značkou v texte reklám, sú známe najširšej verejnosti a sú súčasťou reklamy.

§ 9 Dohľad

- *odsek 1*

Dohľad nad dodržiavaním zákonných povinností... okrem reklamy, nad ktorou vykonávajú dohľad orgány podľa osobitného predpisu (zákona č. 147/2001 Z. z. o reklame a zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii)... vykonáva ministerstvo kultúry. Pri výkone dohľadu prihliadne aj na kodifikovanú podobu štátneho jazyka podľa § 2 odseku 2.

- *odsek 2 b)*

Osoby, ktoré sú poverené výkonom dohľadu..., sú oprávnené požadovať potrebnú súčinnosť, najmä poskytnutie informácií, údajov, písomného vysvetlenia alebo ústneho vysvetlenia, dokladov a príslušných písomných materiálov.

- *odsek 3*

Orgány a právnické osoby podľa § 3 ods. 1, fyzické osoby podnikatelia a právnické osoby sú povinné umožniť výkon dohľadu oprávneným osobám a poskytnúť potrebnú súčinnosť.

Zákon č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov

§ 1

- *odsek 2*

Jazykom menšiny sa na účely tohto zákona rozumie kodifikovaný alebo štandardizovaný jazyk tradične používaný na území Slovenskej republiky jej občanmi patriacimi k národnostnej menšine, ktorý je odlišný od štátneho jazyka; **jazykom menšiny je bulharský jazyk, český jazyk, chorvátsky jazyk, maďarský jazyk, nemecký jazyk, poľský jazyk, rómsky jazyk, rusínsky jazyk a ukrajinský jazyk.**

§ 2 Používanie jazyka menšiny v úradnom styku

- *odsek 1*

Ak občania Slovenskej republiky, ktorí sú osobami patriacimi k národnostnej menšine a majú trvalý pobyt v danej obci, tvoria podľa dvoch po sebe nasledujúcich sčítaní obyvateľov v obci najmenej 15 % obyvateľov, majú právo v tejto obci používať v úradnom styku jazyk menšiny.

- *odsek 2*

Zoznam týchto obcí, ako aj zoznam ich označení v jazykoch menšín ustanoví nariadenie vlády Slovenskej republiky. (č. 221/1999 Z. z.)

§ 5a Informovanie verejnosti v jazyku menšiny

- *odsek 1*

Oznamy určené na informovanie verejnosti prostredníctvom miestneho rozhlasu alebo prostredníctvom iných technických zariadení sa v obci (podľa § 2 odseku 1) môžu zverejňovať popri štátnom jazyku aj v jazyku menšiny.

- *odsek 3*

Príležitostné tlačoviny určené pre verejnosť na kultúrne účely, katalógy galérií, múzeí, knižníc, programy kín, divadiel, koncertov a ostatných kultúrnych podujatí sa v obci (podľa § 2 ods. 1) môžu vydávať v jazyku menšiny, pričom **základné informácie musia byť uvedené aj v štátnom jazyku.**

II. časť

Politická reklama

Politická reklama nie je upravená osobitným zákonom. Pri politickej reklame sa postupuje podľa § 8 ods. 6 zákona č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

III. časť

Všeobecne platné a všeobecne záväzné normy slovenského spisovného jazyka sú súčasťou týchto **kodifikačných príručiek** vyhlásených Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky:

- **Pravidlá slovenského pravopisu.** Bratislava, Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 4. vydanie 2013,
- **Krátky slovník slovenského jazyka.** Martin, Matica slovenská, 5. vydanie 2020,
- Kráľ, Á.: **Pravidlá slovenskej výslovnosti.** Martin, Matica slovenská, 2. vydanie 2009,
- Ružička, J. a kolektív: **Morfológia slovenského jazyka.** Bratislava, Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied 1966.

[Prístup](#) k elektronickým verziám kodifikačných príručiek s výnimkou Pravidiel slovenskej výslovnosti z roku 2016 a 5. vydania Krátkeho slovníka slovenského jazyka, ktoré nemajú elektronickú podobu, je zabezpečený cez webovú stránku Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

Ďalšie odporúčané **verejne dostupné informačné zdroje** na rýchlu pomoc a priebežné vzdelávanie v spisovnom slovenskom jazyku:

- [Slovníkový portál Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra Slovenskej akadémie vied](#)
- **Jazyková poradňa Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra Slovenskej akadémie vied**
 - [Webová JazykovaPoradna.sk](#)

- Písomné konzultácie: info@juls.savba.sk

- Telefonické konzultácie: 02/54 43 17 61-2 spravidla každý pracovný deň od 9.00 hod. do 11.00 hod.

Vypracoval:

referát štátneho jazyka odboru prierezových politík Ministerstva kultúry Slovenskej republiky

PhDr. Oľga Škorecová, PhD.
riadiateľka odboru prierezových politík

Bratislava 1. júna 2021

**Prehľad opodstatnených podnetov týkajúcich sa porušenia jednotlivých ustanovení
zákona o štátnom jazyku v období od 1. 10. 2019 do 30. 9. 2021**

	podnet – porušenie zákona	zodpovedný subjekt	obec/miesto porušenia zákona
--	---------------------------	--------------------	------------------------------

§ 3 ods. 1 a 2

1.	činnosť Policajného zboru Slovenskej republiky (PZ SR) – používanie jazyka národnostnej menšiny v preukazoch miestnej polície PZ SR	PZ SR	Štúrovo
2.	rokovania miestneho zastupiteľstva uskutočnené len v jazyku národnostnej menšiny (v maďarskom jazyku) vysielať v miestnej televízii	orgán územnej samosprávy	Štúrovo
3.	výberové konanie na pozíciu zamestnanca v miestnej samospráve vedené len v jazyku národnostnej menšiny (v maďarskom jazyku)	orgán územnej samosprávy	Zlatná na Ostrove

§ 3 ods. 1 a 3

4.	používanie výrazov v cudzom jazyku (v anglickom jazyku) a nesprávnych výrazov v rozpore s kodifikovanou podobou štátneho jazyka	Národná agentúra pre sieťové služby (NASES)	webová stránka
5.	používanie výrazov v cudzom jazyku (v anglickom jazyku)	Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO)	webová stránka
6.	používanie štátneho jazyka v rozpore s kodifikovanou podobou štátneho jazyka	Úrad verejného zdravotníctva (ÚVZ)	SMS komunikácia s občanmi SR

§ 5 ods. 4

7.	vo vysielaaní v obecnom rozhlase nebolo dodržané zákonom stanovené poradie jazykov (1. štátny jazyk – slovenský, 2. jazyk národnostnej menšiny – maďarský jazyk)	orgán územnej samosprávy	Ofdza
8.	vo vysielaaní v obecnom rozhlase sa vysielaanie uskutočnilo len v jazyku národnostnej menšiny (v maďarskom jazyku)	orgán územnej samosprávy	Dvorníky - Včeláre

§ 5 ods. 8

9.	text na pamätnej tabuli uverejnený len v jazyku národnostnej menšiny (v maďarskom jazyku) bez prekladu do štátneho jazyka	orgán územnej samosprávy	Banská Štiavnica
----	---	--------------------------	------------------

§ 8 ods. 1

10.	označenie obalu potravinárskeho výrobku – sloganom len v cudzom jazyku (v anglickom jazyku) „King of Pop“ bez prekladu do štátneho jazyka	neuveďená súkromná spoločnosť – išlo o telefonickú konzultáciu pripravovaného podnikateľského zámeru	reklamná kampaň na území SR
11.	informácie na obale výrobku (potravinový doplnok) VITAMIN C iba v jazyku národnostnej menšiny (v maďarskom jazyku) a informácie uvedené vyšším a výraznejším typom písma v jazyku národnostnej menšiny (v maďarskom jazyku) než v štátnom jazyku	STILL, MASS, s. r. o.	informácie pre spotrebiteľa - celé územie SR

§ 8 ods. 6

12.	informačné letáky Slovenskej pošty s textom len v jazyku národnostnej menšiny (v maďarskom jazyku) distribuované občanom SR	Slovenská pošta, a. s.	Štúrovo
13.	dopravné značky obce Veľký Cetín – označenie obce v jazyku národnostnej menšiny (v maďarskom jazyku) v rozpore s ustanovením zákona o štátnom jazyku	orgán územnej samosprávy	Veľký Cetín
14.	text na bilborde propagujúci časopis MAGYAR7, ktorý vychádza na území SR, uverejnený len v jazyku národnostnej menšiny bez použitia štátneho jazyka	ARDSYSTÉM, s. r. o.	Komárno
15.	text na bilborde propagujúci časopis MAGYAR7, ktorý vychádza na území SR, uverejnený len v jazyku národnostnej menšiny bez použitia štátneho jazyka	ARTON, s. r. o.	Komárno
16.	nápis v letiskovej hale letiska v Žiline len v cudzom jazyku (v anglickom jazyku) – slovo AIRPORT bez prekladu do štátneho jazyka	Letisková spoločnosť Žilina, a. s.	Žilina
17.	text na bilborde propagujúci časopis MAGYAR7, ktorý vychádza na území SR, uverejnený len v jazyku národnostnej menšiny (v maďarskom jazyku) bez použitia štátneho jazyka	GGT, a. s.	Štúrovo
18.	text na bilborde propagujúci časopis MAGYAR7, ktorý vychádza na území SR, uverejnený len v jazyku národnostnej menšiny (v maďarskom jazyku) bez použitia štátneho jazyka	SSM Slovakia, s. r. o.	Komárno
19.	smerná turistická tabuľa s textom len v jazyku národnostnej menšiny (v maďarskom jazyku)	MARSTECH, s. r. o.	k. ú. Petrovce (medzi obcami Petrovce a Jestice, cesta III/2790, parcela č. 4858)
20.	reklamný spravodaj podnikateľov PRIZMA len v jazyku národnostnej menšiny (v maďarskom jazyku) bez použitia štátneho jazyka	PRIZMA	reklamná kampaň na území SR
21.	informačno-propagačný leták s textom obsahujúcim nekodifikované (nespisovné) výrazy	Nestlé Slovensko, spol. s. r. o.	reklamná kampaň na území SR

	a výrazy v cudzom jazyku (v českom a anglickom jazyku)		
22.	označenie obce v jazyku národnostnej menšiny (v maďarskom jazyku) použité na označení železničnej stanice – výška textu a typ písma použitý v rozpore s ustanovením zákona o štátnom jazyku	MDV SR, sekcia železničnej dopravy a dráh	Tvrdošovce, Šaľa

§ 8 ods. 6 – politická reklama – voľby do NR SR 2020

23.	na plagáte strany MOST – HÍD a MKÓ – MKS nebol dodržaný zákonný postup pri uverejnení textu v štátnom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny (v maďarskom jazyku)	ARTON, s. r. o. NUBIUM, s. r. o.	Nitra (cesta I/64 za Nitrou)
24.	na plagáte strany MOST – HÍD nebol dodržaný zákonný postup pri uverejnení textu v štátnom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny (v maďarskom jazyku)	ARTON, s. r. o.	Martin
25.	na plagáte strany Za ľudí nebol dodržaný zákonný postup pri uverejnení textu v štátnom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny (v maďarskom jazyku)	orgán územnej samosprávy	Senec

zdroj: MK SR

Bratislava 15. marca 2021
Číslo: MK-3620/2021-110/6659

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

podľa § 2 ods. 2 zákona NR SR č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky
v znení neskorších predpisov

schvaľuje

kodifikovanú podobu štátneho jazyka obsiahnutú v týchto kodifikačných príručkách:

- a) Pravidlá slovenského pravopisu. Bratislava, Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 4. vydanie 2013,
- b) Krátky slovník slovenského jazyka. Martin, Vydavateľstvo Matice slovenskej, 5. vydanie 2020,
- c) Kráľ, A. : Pravidlá slovenskej výslovnosti. Martin, Matica slovenská, 2. vydanie 2009,
- d) Ružička, J. a kolektív: Morfológia slovenského jazyka. Bratislava, Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied 1966.

V týchto kodifikačných príručkách sú zahrnuté všeobecne platné a všeobecne záväzné normy slovenského spisovného jazyka.

Zrušuje sa dokument č. MK-1973/2014-110/10343 o vyhlásení kodifikovanej podoby štátneho jazyka z 13. júna 2014.

Natália Milanová
ministerka kultúry v. r.